

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๔๐

วันอังคาร ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	โฆษกกรรมการ
๕. นายนครชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๖. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	โฆษกกรรมการ
๗. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๘. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๙. นายธิตีพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายเอียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภา	กรรมการ
๑๖. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๗. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายอุดม รัฐอมฤต	(ลาการประชุม)
๒. พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ	(ลาการประชุม)
๓. นายอัชพร จารุจินดา	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวรวิทย์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวภัทรา เชื้ออรอด

๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๑๓๙ วันจันทร์ ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของนายปกรณ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

เตรียมความพร้อมในการดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบัญญัติและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

นายศุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณารายการแก้ไขเพิ่มเติมแผ่นพับสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญขนาด A๕ ที่คณะอนุกรรมการได้จัดทำขึ้น ดังนี้

๑. ในส่วนที่ ๒ เรื่องเด่นอื่น ๆ ในร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมโดยการเน้นตัวหนา และทำสีตัวอักษรให้แตกต่างไปจากเดิมในข้อความว่า “พื้นที่สาธารณะ” “การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริมภูมิปัญญา” และ “เข้าชื้อกัน”

๒. ในส่วนท้ายของแผ่นพับ แก้ไขเพิ่มเติมเว็บไซต์จากเดิม “<http://cdc.parliament.go.th>” เป็น “<http://cdc.parliament.go.th>”

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมเสร็จแล้วจะส่งไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดพิมพ์ต่อไป

ประธานกรรมการมอบหมายให้นายศุภชัย ยาวะประภาช กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการ พิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมแผนผังสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญขนาด A๕ ตามความเหมาะสมก่อนส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายศุภชัย ยาวะประภาช กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่า เว็บไซต์ <http://cdc.parliament.go.th> เป็นเว็บไซต์ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำขึ้นหรือไม่ และเว็บไซต์ดังกล่าวมีระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลหรือไม่อย่างไร หากเว็บไซต์ดังกล่าวเป็นของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญจะได้ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบของเว็บไซต์เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสะดวก รวมทั้งนำข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชุดที่แล้ว (ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ เป็นประธานกรรมการ) ออกจากเว็บไซต์ดังกล่าวเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนด้วย

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมการ ๑ ชี้แจงว่า เว็บไซต์ <http://cdc.parliament.go.th> เป็นเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยมีสำนักสารสนเทศเป็นผู้ควบคุมดูแลระบบทั้งหมด รวมทั้งระบบความปลอดภัยของข้อมูลด้วย ทั้งนี้ ในส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชุดที่แล้วไม่ได้อยู่ในเว็บไซต์นี้

นายศุภชัย ยาวะประภาช กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ จะดำเนินการพิจารณาปรับปรุงรูปแบบของเว็บไซต์ <http://cdc.parliament.go.th> ให้เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในส่วนของการดำเนินการจัดทำเพลงเพื่อเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ในรูปแบบเพลงภาษาอีสานโดยนักร้องลูกทุ่งจินตหรา พูนลาภ นั้น ได้มีผู้รับที่จะออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ทั้งหมด โดยในเนื้อหาของเพลงนั้นจะเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญ เช่น เรื่องสิทธิเสรีภาพ เรื่องการศึกษา และเรื่องสาธารณสุข เป็นต้น ทั้งนี้ ในเนื้อเพลงจะใช้ภาษาอีสานที่เข้าใจได้ง่าย และสนุกสนาน

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ในส่วนของเนื้อหาของเพลงที่จะให้ศิลปินนักร้องวัยรุ่นขับร้องนั้น ขอให้คณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้พิจารณาเบื้องต้นก่อนที่จะเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาอีกครั้ง ทั้งนี้ คาดว่าการดำเนินการจัดทำคงใช้เวลาไม่นาน

นายวรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความเห็นของประชาชน กล่าวว่า เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการติดตามและรวบรวมความเห็นของประชาชน คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ โดยมีการหารือถึงการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ซึ่งที่ประชุมร่วมกันมีความเห็นว่า ควรมีการประชุมร่วมกันสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง และควรเชิญคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการทำสื่อต่าง ๆ เข้ามาร่วมประชุมด้วย นอกจากนี้ เห็นควรให้มีการจัดทำปฏิทินการทำงาน (Google Calendar) ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อใช้แจ้งเตือนปฏิทินการทำงานด้วย

ในส่วนของการกำหนดการอบรมครู ข นั้น ได้รับรายงานว่ากระทรวงมหาดไทยจะได้แจ้งกำหนดการอบรมครู ข มายังคณะอนุกรรมการประสานพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนภายในสัปดาห์นี้ ซึ่งที่ประชุมร่วมกันมีความเห็นว่าควรมีการประชุมร่วมกันอีกครั้งในวันศุกร์ ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาจัดสรรการลงพื้นที่ของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ขอให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเป็นผู้ประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในการลงพื้นที่ด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การอบรมครู ก สำหรับผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร และผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารในจังหวัดทหารบกและมณฑลทหารบกทั่วประเทศนั้น ทางกองบัญชาการกองทัพบกได้ขอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีหนังสือเรียนผู้บัญชาการกองทัพบกเพื่อให้ส่งการไปยังจังหวัดทหารบกและมณฑลทหารบกทั่วประเทศ ทั้งนี้ ควรเชิญผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร และผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารในจังหวัดทหารบกและมณฑลทหารบกทั่วประเทศมาอบรมในส่วนกลางวันเดียวกัน โดยในส่วนของวันเวลาในการอบรมนั้นคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้กำหนดหรือให้กองบัญชาการกองทัพบกเป็นผู้กำหนดก็ได้

ประธานกรรมการมอบหมายให้นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง เป็นผู้ประสานงานกับกองทัพภาคที่ ๑ และกองบัญชาการกองทัพบก เพื่อให้ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร และผู้ช่วยผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารในจังหวัดทหารบกและมณฑลทหารบกทั่วประเทศเข้ามาอบรมครู ก ด้วย โดยในส่วนของวันเวลาในการอบรมนั้น ควรให้กองบัญชาการกองทัพบกเป็นผู้กำหนดจึงจะเหมาะสม

นายวรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน กล่าวว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ช่วยเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแล้ว เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และให้กรมประชาสัมพันธ์ประสานงานกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีที่ให้มีการเผยแพร่สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ประมาณ ๒ - ๓ นาที ในเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา หรือเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกาของทุกวันด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการจะต้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศเปิดเสียงตามสาย และเปิดเพลงที่เกี่ยวกับการรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์รัฐธรรมนูญด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไปเผยแพร่ในช่องทางต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและเหมาะสม ควรจัดทำบัญชีรายการข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญด้วย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน กล่าวว่า ในส่วนของบทบาทและหน้าที่ของครู ก ครู ข และครู ค นั้น ได้มีการชี้แจงให้ผู้เข้ารับการอบรมครู ก รับทราบแล้ว และได้ชี้แจงด้วยว่าในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของครู ก ครู ข และครู ค นั้น ควรใช้ภาษาที่ประชาชนเข้าใจได้โดยง่ายในเรื่องที่มีความสำคัญ ทั้งนี้ จะมีการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญที่ประชาชนควรรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญใน ๕ เรื่อง คือ (๑) รัฐธรรมนูญเกี่ยวข้องกับประชาชนอย่างไร (๒) ประชาชนจะได้อะไรจากรัฐธรรมนูญ (๓) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างไร (๔) การปฏิรูปจะดำเนินการอย่างไร และ (๕) ประชาชนจะได้อะไรจากการปฏิรูป เพื่อให้ครู ก ครู ข และครู ค นำไปใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วย และในกรณีที่ครู ก ครู ข และครู ค ไม่สามารถชี้แจงหรือตอบข้อซักถามที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญในประเด็นใดประเด็นหนึ่งได้ ให้ติดต่อกลับมายังคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามช่องทางต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ จะได้มีการแจ้งเป็นหนังสือเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของครู ก ครู ข และครู ค ไปยังกระทรวงมหาดไทยด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญที่ประชาชนควรรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญใน ๕ เรื่องแล้วเสร็จ ขอให้นำมาให้ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาก่อนจะนำออกเผยแพร่ต่อไป

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน กล่าวว่า ได้ประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยให้เริ่มจัดการอบรมครู ข ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป และให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ โดยในกลุ่มจังหวัดเดียวกันควรหลีกเลี่ยงไม่ให้มีการจัดอบรมในวันเดียวกัน ทั้งนี้ คณะกรรมการยังอาจขอให้ปรับวันและเวลาในการอบรมครู ข ในแต่ละพื้นที่ได้ตามความเหมาะสม ในส่วนของกำหนดการการอบรมครู ข ของแต่ละจังหวัดนั้น กระทรวงมหาดไทยจะส่งมาให้คณะอนุกรรมการภายในสัปดาห์นี้ นอกจากนี้ คณะกรรมการควรมีหนังสือไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ประกาศให้งดการเรียนการสอนในวันอาทิตย์ ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ด้วย เพื่อให้ประชาชนมาออกเสียงประชามติจำนวนมากขึ้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรประสานให้มีการบันทึกรายการโทรทัศน์เพื่อชี้แจงการบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญซึ่งจะนำไปออกอากาศในวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ หลังวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อจะได้รวบรวมประเด็นที่การบิดเบือนและชี้แจงข้อโต้แย้งให้ได้มากที่สุด

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เสนอให้นำประเด็นต่าง ๆ ที่มีการบิดเบือน หรือประเด็นที่ประชาชนสงสัยเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญไปเป็นประเด็นในการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรนำเรื่องต่าง ๆ ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ในร่างรัฐธรรมนูญนี้ไปชี้แจงในการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ ด้วย ครั้งละ ๒ - ๓ ประเด็น โดยจัดลำดับประเด็นในแต่ละครั้งให้เหมาะสม ทั้งนี้ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำประเด็นสำคัญที่มีการเพิ่มเติมขึ้นใหม่ในร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนำไปใช้ในการชี้แจง

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรคำนึงถึงเรื่องประชาชนส่วนใหญ่ไม่นิยมอ่านหนังสือด้วย ซึ่งอาจทำให้ไม่ทราบเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญ และควรหาวิธีการในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญให้เข้าถึงกลุ่มคนต่างๆ และกลุ่มคนที่มีความสนใจเฉพาะเรื่องด้วย เช่น กลุ่มคนที่สนใจการปรับแต่งรถจักรยานยนต์ เป็นต้น นอกจากนี้ ควรขอความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กองทัพอากาศต่างๆ และภาคเอกชนร่วมเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญด้วยเช่นกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะอนุกรรมการแต่ละคณะควรประชุมเพื่อหาแนวทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไทยด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรขอความร่วมมือจากสำนักงานสถิติแห่งชาติให้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนหลังจากที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญแล้ว เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ ควรเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญผ่านทางโทรทัศน์และสื่อต่างๆ อาทิ แผ่นป้ายโฆษณา หรือการประชาสัมพันธ์ผ่านหน้าจอตู้กดเงินสดของธนาคารให้มากขึ้นด้วย

- กลุ่มคนที่มีความสนใจเฉพาะเรื่องจะมีเว็บไซต์ของตนเองเพื่อติดตามข่าวสารในเรื่องที่สนใจ ส่วนเนื้อหาของเพลงฉ่อยที่จะนำไปใช้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญนั้น ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ เนื่องจากอาจถูกมองว่าเป็นการชี้นำการลงประชามติซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

- การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญบนรถไฟฟ้า (BTS) เป็นประโยชน์ เนื่องจากจะทำให้ประชาชนที่ใช้บริการรถไฟฟ้า (BTS) จำนวนมากทราบเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญ และควรใช้สื่อต่างๆ เช่น แผ่นพับ แผ่นป้ายโฆษณา และคลิปวิดีโอ เป็นต้น ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญให้กับประชาชนที่ใช้บริการรถไฟฟ้า (BTS) ด้วย

- ควรใช้สื่อต่างๆ ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญบนรถไฟฟ้าใต้ดิน รถไฟ รถโดยสารของบริษัท ขนส่ง จำกัด หรือบนเครื่องบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญในพื้นที่ของสนามบินต่าง ๆ ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ในการประสานงานกับผู้ประกอบการโทรทัศน์ให้ร่วมเผยแพร่วิดีโอเกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญด้วย ส่วนการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญบนรถขนส่งมวลชนต่างๆ นั้น สามารถประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญได้ แต่ควรคำนึงถึงเนื้อหา (content) ที่จะนำไปใช้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญให้เหมาะสม นอกจากนี้ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่จะเดินทางไปติดตามการฝึกอบรมของวิทยากร ครู ก ครู ข และครู ค นั้น ควรมีหน้าที่หรือบทบาทในการฝึกอบรมดังกล่าวอย่างไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการได้ประชุมร่วมกับผู้แทนของกระทรวงมหาดไทยโดยมีข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบของการฝึกอบรมวิทยากรในเบื้องต้นว่า วิทยากร ครู ก ครู ข และครู ค จะเป็นวิทยากรหลักของแต่ละเวที กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เดินทางไปร่วมเวทีดังกล่าวจะมีหน้าที่รับฟังการฝึกอบรม ชี้แจงสาระสำคัญเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน ตอบข้อซักถามที่วิทยากรไม่สามารถให้คำตอบที่ชัดเจนได้ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมให้กับวิทยากร

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เดินทางไปติดตามการฝึกอบรมของวิทยากร ครู ก ครู ข และครู ค ควรหารือพูดคุยกับวิทยากรก่อนว่า วิทยากรต้องการให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้บรรยายในประเด็นใด และกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรเป็นผู้บรรยายสรุปในช่วงสุดท้ายของการฝึกอบรม

- กรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรเดินทางไปร่วมการฝึกอบรมในฐานะที่ปรึกษาให้กับวิทยากร ครู ก ครู ข และครู ค เนื่องจากหากเดินทางไปในฐานะผู้สังเกตการณ์อาจทำให้วิทยากรมีความรู้สึกกดดันและไม่สามารถบรรยายให้ประชาชนรับฟังได้

- ควรคำนึงถึงรูปแบบและเนื้อหาที่วิทยากร ครู ก ครู ข และครู ค จะนำไปบรรยายฝึกอบรมด้วย เนื่องจากวิทยากรควรใช้เนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละระดับ นอกจากนี้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาจมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาบนแผ่นพับที่จะแจกให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมในประเด็นเรื่องการศึกษาที่ไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรอธิบายเรื่องการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เดินทางไปร่วมเวทีการฝึกอบรมของวิทยากร ครู ก ครู ข และครู ค ควรมีหน้าที่ในการสังเกตการณ์และรวบรวมข้อมูลที่เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องต่างๆ มาเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วส่งให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการต่อไป อย่างไรก็ตาม กรรมการร่างรัฐธรรมนูญสามารถตอบข้อซักถามเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชนได้และควรเป็นผู้สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญในช่วงสุดท้ายของการฝึกอบรมด้วย

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า แผนพับที่จะแจกให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะมีเนื้อหาในเรื่องการศึกษาที่สอดคล้องกับค่านิยมของคำว่า “การศึกษา” ซึ่งจะใช้สำหรับเด็กที่เรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมตอนต้นเท่านั้น แต่เด็กวัยก่อนเรียนจะใช้คำว่า “การอบรมพัฒนา” แทน ส่วนการเผยแพร่สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญนั้น ปัจจุบันมีการเผยแพร่สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญผ่านทางเว็บไซต์สองเว็บไซต์ โดยหนึ่งในเว็บไซต์ดังกล่าวจัดทำขึ้นโดย นางสุรางคณา วายุภาพ รองประธานอนุกรรมการจัดทำสื่อดิจิทัลเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญจะเข้าไปดำเนินการให้ข้อมูลของทั้งสองเว็บไซต์มีเนื้อหาที่ถูกต้องตรงกัน นอกจากนี้ ได้รับทราบข้อมูลจากอดีตผู้บริหารของกระทรวงสาธารณสุขว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญสามารถขอความร่วมมือจากกรมส่งเสริมสุขภาพในการประสานงานให้ผู้ประกอบการเครือข่ายโทรศัพท์บางแห่งส่งข้อความทางโทรศัพท์ให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นจำนวนมากได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สามารถสื่อสารหรือส่งข้อความให้กับประชาชนที่ใช้บริการธนาคารได้เช่นกัน ซึ่งอาจเป็นอีกช่องทางในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ

นายนครชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน กล่าวว่า จะนำนโยบายของประธานกรรมการมากำหนดเป็นแนวทางในการจัดกลุ่มให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญเดินทางไปติดตามการฝึกอบรมของวิทยากร ครู ก ครู ข และครู ค และจะประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยให้ส่งกำหนดวันและเวลาในการจัดอบรมวิทยากรต่อไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรประสานงานกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ให้ร่วมเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญโดยการส่งข้อความเกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนและควรฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของธนาคารในการร่วมเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญด้วย นอกจากนี้ ขอให้คณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนจัดประชุมในวันนี้เพื่อรับฟังข้อมูลและปัญหาต่างๆ จากคณะผู้แทนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เดินทางไปติดตามการจัดฝึกอบรมวิทยากรและรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในการประชุมครั้งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพุธ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๕๐ นาฬิกา

นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ

วิทยากรชำนาญการ

นายสกนธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวณิช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมธิการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์